

Міністерство освіти і науки України
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
Навчально-науковий інститут публічного
управління та адміністрування

Кафедра професійної підготовки, документознавства та публічного управління

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПП2.19 Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків

(назва дисципліни, шифр за навчальним планом)

освітньої програми Професійна освіта (Економіка)

(назва)

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 015 Професійна освіта

(код і назва спеціальності)

освітнього рівня бакалавр

(бакалавр/магістр)

I. Опис дисципліни

Навчальне навантаження з дисципліни	Методи навчання і форми контролю дисципліни
Кількість кредитів - 3	Методи навчання: словесні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда, дискусія), наочні (метод ілюстрацій та демонстрацій), практичні (практичні роботи, вправи); тести в системі Moodle. <i>Види контролю:</i> поточний, модульний, підсумковий, самоконтроль. <i>Форми контролю:</i> усне та письмове опитування. Поточний контроль: виконання практичних робіт, тестів в системі Moodle. Підсумковий контроль: екзамен у VIII семестрі.
Загальна кількість годин -90	
<i>Денна форма навчання</i>	
Лекції	
16	
Практичні заняття:	
14	
Лабораторні заняття:	
-	
Самостійна робота:	
60	
Співвідношення аудиторних годин і годин СРС: 30/60	
Тижневе навантаження (год): -аудиторне – 2 год.; -самостійна робота – 7,5 год..	
Мова навчання: українська	

Міждисциплінарні зв'язки навчальної дисципліни: Мотивація та оцінка персоналу; Економіка підприємства; Фінанси, гроші та кредит; Бухгалтерський облік; Проектний аналіз.

Мета навчальної дисципліни: у формуванні знань і навичок стосовно обґрунтування господарських рішень з різним ступенем невизначеності та ризику.

Завдання навчальної дисципліни : є засвоєння основних принципів обґрунтування різних видів господарських рішень і методичних підходів щодо виявлення, аналізу та управління ризиками; формування вмінь застосовувати економіко-математичні методи та моделі в процесі розробки і прийняття господарських рішень; формування навичок оцінювання ефективності прийнятих господарських рішень із застосуванням сучасних програмних засобів

II. Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

Результати навчання	Компетентності
<p>ПР 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях різних галузей економіки.</p> <p>ПР 06. Доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу державною та іноземною мовами.</p> <p>ПР 07. Аналізувати та оцінювати ризики, проблеми у професійній діяльності й обирати ефективні шляхи їх вирішення.</p> <p>ПР09. Відшукувати, обробляти, аналізувати та оцінювати інформацію, що стосується професійної діяльності, користуватися спеціалізованим програмним забезпеченням та сучасними засобами зберігання та обробки інформації.</p> <p>ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти</p> <p>ПР 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі (відповідно до спеціалізації).</p> <p>ПР17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.</p> <p>ПР18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з вибором матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній сфері економіки.</p> <p>ПР 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі (відповідно до спеціалізації).</p> <p>ПР23. Розуміти соціально-економічні процеси, що відбуваються в Україні та світі, мати навички ефективного господарювання.</p> <p>ПР 24. Володіти основами управління персоналом і ресурсами, навичками планування, контролю, звітності на виробництвах, в установах, організаціях галузі/сфери.</p>	<p>ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК10. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість</p> <p>ФК7. Здатність аналізувати ефективність проектних рішень, пов'язаних з підбором, експлуатацією, удосконаленням, модернізацією технологічного обладнання та устаткування в сфері економіки.</p> <p>ФК8. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань, відповідно до спеціалізації.</p> <p>ФК12. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі.</p> <p>ФК13. Здатність управляти комплексними діями/проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих.</p> <p>ФК14. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) відповідно до спеціалізації</p>

III. Зміст навчальної дисципліни за модулями і темами:

Змістовий модуль I. Обґрунтування господарських рішень

Тема 1.1 Сутнісна характеристика господарських рішень

Тема 1.2 Технологія прийняття господарських рішень.

Тема 1.3 Методичні основи підготовки господарських рішень

Тема 1.4 Обґрунтування господарських рішень та оцінювання їх ефективності.

Змістовий модуль II. Ризики та невизначеність в обґрунтуванні господарських рішень

Тема 2.5 Невизначеність. Ризики та їх вплив на прийняття господарських рішень.

Тема 2.6 Оцінка підприємницьких ризиків.

Тема 2.7. Обґрунтування інвестиційних та фінансових рішень.

Тема 2.8. Основи ризик-менеджменту

IV. Завдання до самостійної роботи студентів та форми контролю за їх виконанням

Самостійна робота здобувачів освіти полягає у представленні матеріалу за обраною тематикою:

1. Чинники, які впливають на якість та ефективність господарських рішень.
2. Складові прийняття рішень та етапи.
3. Методи розробки господарських рішень: евристичні та експертні.
4. Ділові й організаційно-діяльнісні ігри.
5. Загальні положення фінансування господарських рішень. Способи залучення капіталу.
6. Прогнозування структури джерел інвестування. Власні, позикові й залучені інвестиції.
7. Оцінка економічної ефективності інвестиційних рішень.
8. Сутність невизначеності та основні причини її появи.
9. Видова класифікація невизначеності.
10. Прийняття господарських рішень у конфліктних ситуаціях.
11. Класифікація методів вимірювання ризику.
12. Прийняття рішень у конфліктних ситуаціях.
13. Якісне оцінювання підприємницьких ризиків.
14. Кількісне оцінювання підприємницьких ризиків.
15. Економічні методи зниження ризику.

V. Контроль якості знань студентів

Види контролю: поточний, модульний, підсумковий, самоконтроль.

Поточний контроль: оцінювання на практичних заняттях, виконання вправ; тестові завдання, модульні контрольні роботи, підготовка доповідей та рефератів.

Підсумковий контроль: екзамен у VIII семестрі.

VI. Інформаційні джерела для вивчення курсу.

1. Балджи М.Д., Карпов В.А., Ковальов А.І., Костусев О.О., Котова І.М., Сментина Н.В. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків: Навчальний посібник. Одеса : ОНЕУ, 2013. 670 с.

2. Гірняк О. М., Лазановський П. П. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Львів : Українська академія друкарства, 2019. 268 с.

3. Ігнашкіна Т. Б., Гончарук О. В., Найдовська А. О. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Частина 2 : навчальний посібник. Дніпро : Україн. держ. ун-т науки і технол., 2023. 114 с.

4. Ігнашкіна Т.Б., Гончарук О.В., Кербікова А.С. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків. Ч.І: Навчальний посібник. Дніпро: НМетАУ, 2021. 106 с.

5. Обґрунтування господарських рішень і Оцінювання ризиків : навчальний посібник / Т. С. Клебанова, О. В. Мілов, С. В. Мілевський, С. О. Степурина, Г. С. Ястребова. Харків : Вид. ХНЕУ, 2010. 264 с

6. Полінкевич О. М., Волинець І.Г. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання

ризиків : навч. посіб. Луцьк : ВежаДрук, 2018. 336 с.

7. Семенова К. Д. Обґрунтування господарських рішень та оцінювання ризиків: Навчальний посібник. Одеса: ОНЕУ, ротاپринт, 2013 р. 194 с.

VII. Інформація про викладача (ів)

Викладачі
Сандугей Валентина Василівна, кандидат економічних наук, доцент
Профіль викладача на сторінці кафедри/факультету https://ket.fseo.npu.edu.ua/sklad-kafedri/shtatni-vykladachi/22-sandugey-valentina
Електронна адреса: v.v.sanduhey@npu.edu.ua